

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2019

397/03.033/2019

KH 26.08.2019 § 278

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisesti tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisinä vaikutuksina on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevan hakemuksen liitteessä. Jos toimenpiteitä ei ole päätetty hakuajan loppuun mennessä, on hakemuksen liitteeseen merkittävä se, milloin valtuusto ne käsittelee ja mitkä toimenpiteet ovat. Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos esitetyt toimenpiteet tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Avustuksen myöntämisen ehtona on myös, että kunta toteuttaa kuntalain 118 §:n mukaisen arviointiryhmän ehdotuksen mukaiset toimenpiteet palveluiden edellytysten turvaamiseksi. Edellä mainittu ehto koskee niitä kuntia, joihin on asetettu em. lain 118 §:n mukainen arviointiryhmä.

Harkinnanvaraiseen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä enintään kymmenen miljoonaa euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan korotusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Hakemukset tulee toimittaa 30.8.2019 mennessä valtiovarainministeriöön. Oheisena kaupunginhallituksen jäsenille tiedoksi Valtiovarainministeriön kirje 10.5.2019.

Kemijärven kaupungin hakemus

Kemijärven kaupungin talous on heikentynyt nopeasti vuoden 2019 aikana verotulotilitysmuutosten, erikoissairaanhoidon menojen ja aikaisempien vuosien kustannusvaikutusten vuoksi. Kaupungin tilinpäätöksessä 2018 on lisäksi kumulatiivista alijäämää yhteensä 4,1 miljoonaa euroa, minkä vuoksi kaupunki on käynnistänyt talouden saneerausohjelman tekemisen. Vuoden 2019 tulosenuste on alijäämäinen arviolta 1,6 miljoonaa euroa sisältäen satunnaisia tuloja 0,6 miljoonaa euroa. Ilman satunnaisia tuloja tulos olisi vielä heikompi.

Kaupunki on pyrkinyt tasapainottamaan talouttaan vuodesta 2014 lähtien tekemällä palveluverkkoselvityksiä ja -muutoksia sekä organisaatorakenteen uudistuksen, mutta tehdyt toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä

valtionosuusleikkausten ja väestön nopea väheneminen vuoksi. Valtionosuusuudistuksen myötä kaupunki on menettänyt noin kahden miljoonan euron valtionosuuden verrattuna aikaisempaan valtionosuusjärjestelmään vuosien 2015-2019 aikana.

Liitteenä 6 on kaupungin harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakemus liitteineen. Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haetaan vuodelle 2019 yhteensä 1,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2019-2022 käsitellään kaupunginhallituksen 26.8. kokouksen toisessa asiakohdassa ja tasapainottamisohjelma liitetään tämän hakemuksen liitteeksi. Valtuusto käsittelee kaupungin tasapainottamisohjelman 3.9.2019 kokouksessaan.

(Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236)

Päätösehdotus (kaupunginjohtaja): Kaupunginhallitus päättää hakea harkinnanvaraista valtionavustuksen korotusta 1,5 miljoonaa euroa liitteenä 6 olevan hakemuksen mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.28.

Hakemus: Valtiovarainministeriö